

Sprints pabeigts, laiks maratonam

**Elektrum: pieaugusi
klientu izpratne par tirgu**

**Nepietiekamas ražošanas
un starpsavienojumu jaudas kāpina
cenas Baltijā**

Inovācijas putnu aizsardzībai vēja parkos

**Rīkojiet izglītojošus
pasākumus Enerģētikas muzeja
semināru telpā!**

**Lielākajā fizikas festivālā Baltijā
aicinās iepazīt nākotnes profesijas**

Sprints pabeigts, laiks maratonam

Kaspars Novickis, AS "Latvenergo" Vēja un saules parku attīstības direktors

Ja pagājušais gads bija kā sprints, kurā ar strauju izrāvienu ielikām pamatus jaunu atjaunīgās enerģijas jaudu izaugsmei, tad šis būs maratona gads — nenogurstošs, aktīvs un mērķtiecīgs gads apmēros daudz lielāku projektu realizācijā un būvniecībā, kur uz mūsu iepriekšējo gadu iestrādēm turpinām būvēt drošu un ilgtspējīgu nākotni. Šogad AS "Latvenergo" turpina mērķtiecīgu atjaunīgo energoresursu (AER) projektu attīstību — līdz gada beigām ražošana SES un VES parkos Baltijā pārsniegs 250 MW jaudu. Paraleli turpinās vēja parku būvniecība Latvijā un Lietuvā, kuri sāks elektroenerģijas ražošanu 2026. gadā, palielinot AER ražošanas portfeli līdz 1000 MW.

Ar aizvadītā gada izrāvienu *Latvenergo* pakāpeniski nostiprina savas pozīcijas kā reģionāls lideris ilgtspējīgas enerģijas ražošanā

— attīstot saules un vēja jaudas, kā arī uzsākot virzību uz enerģijas uzkrāšanas risinājumiem. Enerģētiskās neatkarības stiprināšana un dekarbonizācijas mērķu sasniegšana ir uzņēmuma stratēģiskās prioritātes. Lai arī 2026. gada beigās plānotā 1000 MW AER jauda ir nozīmīgs solis, Latvija joprojām saglabās enerģijas importa nepieciešamību, tādēļ *Latvenergo* mērķtiecīgi turpinās AER portfela paplašināšanu arī pēc 2026. gada.

Plānojam, ka pirmajā pusgadā ražošanu uzsāks vēl trīs jauni saules parki (SES) Latvijā ar jaudu 37,4 MW, savukārt gada otrajā pusē plānojam noslēgt izbūves darbus Baltijā lielākajā saules parkā Aizputē, kur jauda būs 265 MW.

Šobrīd Baltijā būvniecības stadijā atrodas 9 SES parki ar kopējo jaudu 574 MW — 296 MW Latvijā un 278 MW Lietuvā. 2025. gada beigās *Latvenergo* SES jaudu portfelis būs palielinājies

līdz 236 MW ģenerējošajām jaudām (kopā 20 saules parki) Baltijā.

Kopējais SES portfelis Baltijā līdz 2026. g. beigām sasniegs 689 MW SES lielu jaudu:

- 376 MW Latvijā (14 parki);
- 282 MW Lietuvā (7 parki);
- 25 MW Igaunijā (3 parki).

Lai 2026. gadā uzsāktu elektrības ģenerāciju arī VES parkos, šobrīd aktīvi norit būvdarbi vairākos VES Latvijā un Lietuvā. Gandarījums, ka esam atjaunojuši Ainažu VES, sniedzot divām vēja turbīnām trešo dzīves ciklu ar 1,2 MW uzstādīto turbīnu jaudu. Lietuvā elektroenerģijas ražošanu sākušas turbīnas Akmenes VES ar jaudu 19,6MW, bet Telšu vēja parkā ar 124 MW jaudu šogad sākam turbīnu montāžu.

Latvijā būvniecības fāzē atrodas divi vēja parki: Priekules VES 11 MW un *Laflora Energy* 108,8 MW.

Paralēli norit darbs ar vēja parku attīstību, kur galvenokārt

turpinās dažādas vides izpētes, iepirkumi iekārtu piegādēm un būvdarbiem. Lietuvā attīstības fāzē ir 2 VES parki ar jaudu 48 MW, Latvijā attīstības fāzē ir 4 VES parki ar jaudu 294 MW, kā arī turpinām attīstīt SIA "Latvijas vēja parki" projektu ar jaudu 800 MW. ●

Elektrum: pieaugusi klientu izpratne par tirgu

Uldis Mucinieks, AS "Latvenergo" Pārdošanas direktors

Ivita Reidzāne, AS "Latvenergo" Mājsaimniecību un mazo uzņēmumu segmenta vadības daļas vadītāja

Pēdējos trīs gados *Elektrum* Baltijā kopumā ir pieaudzis klientu skaits un tuvojas 900 tūkstošiem, apliecinot tirdzniecības zīmola nostiprināšanos tirgū, piedāvājot atbilstošus produktus un apkalpošanu. 2024. gada beigās *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas klientu skaits sasniedz 896 tūkstošus, no tiem ārpus Latvijas — vairāk nekā 284 tūkstoši.

Ņemot vērā, ka *Elektrum* strādā Baltijā, tad liela daļa ir Lietuvas klienti, kuri elektroenerģijas tirgus sniegtās priekšrocības aktīvi izmanto un izvēlas tirgotājus. Kopējais elektroenerģijas klientu skaits uzrāda pozitīvu pieaugumu par 6 %, ko galvenokārt nosaka klientu skaita pieaugums Lietuvas mājsaimniecību tirgū, kā arī klientu skaita pieaugums Igaunijā.

Savukārt Latvijā elektroenerģijas tirgū mājsaimniecību segmentā 2024.gadā no citiem tirgotājiem atgūto klientu skaits ir bijis lielāks nekā klientu skaits, kas ir izvēlējušies citus tirgotājus. Turklāt 2024. gadā arī atgūti vairāk klienti nekā 2023. gadā.

Redzam, ka klientu izpratne par elektroenerģijas tirgus darbību arī ir ievērojami pieaugusi. Ir klienti, kuri paši, tirgotāju nemudināti, pēta tirgu, analizē situāciju, maina tirgotājus. Un, lai arī visiem tirgotājiem piedāvājumi ir samērā līdzvērtīgi, tirgotāju maiņa notiek.

Klients ir kļuvis gudrāks. Joprojām izvēlas kvalitatīvus risinājumus, vienkāršu un pieejamu servisu jebkādos kanālos, pašapkalpošanos — īsi sakot, lai viss ir vienkārši, skaidri un pieejami par saprātīgu cenu. Ir pieaudzis zinātības līmenis. Klienti arvien vairāk saprot, ka elektrība ir produkts, ko ietekmē

tirgus situācija, globālie notikumi un nevis lokāli radusies situācija.

Šobrīd produktu klāsts, šķiet, ir optimāls — mums ir beztermiņa fiksētas cenas piedāvājumi dažāda līmeņa patēriņiem, uz konkrētu periodu fiksētas cenas produkti, kur cena ir nemainīga visa līguma darbības laikā, kā arī dinamiskais biržas produkts. Varētu teikt, ka savu produktu klāstu esam sakoncentrējuši un esam vadošie produktu piedāvājuma principos, un nosakām toni tirgū.

UZZIŅAI: 2024. gadā *Latvenergo* saviem klientiem Baltijā pārdeva 6 140 GWh elektroenerģijas, kas ir aptuveni tikpat, cik gadu iepriekš. 42 % no mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma ir pārdota ārpus Latvijas. *Latvenergo* koncerna pārdotās elektroenerģijas apjoms Latvijā ir 3 561 GWh, Lietuvā — 1 894 GWh, un Igaunijā — 685 GWh.

Dabasgāzes tirgus mazumtirdzniecība

Dabasgāzes tirgus atvēršana mājsaimniecībām Latvijā notika 2023. gada 1. maijā. Esam aktīvi strādājuši, lai aktivizētu klientus šajā tirgū, un varam teikt, ka ir piedzīvota izaugsme divu gadu periodā. Tirgotāja maiņas process ir vienkāršs un ērts, *Elektrum* piedāvātais cenu līmenis ir konkurētspējīgs.

Latvenergo dabasgāzes klientu skaits decembra beigās pārsniedz jau 65 tūkstošus klientu, kas ir par 33 % vairāk nekā 2023. gadā.

UZZIŅAI: 2024. gadā mazumtirdzniecībā pārdotās dabasgāzes apjoms Baltijā ir pieaudzis par 33 %, sasniedzot 1 190 GWh. Kopumā, ieskaitot vairumtirdzniecību, pārdotas 2 559 GWh dabasgāzes, kas ir par 65 % vairāk nekā gadu iepriekš. ●

Nepietiekamas ražošanas un starpsavienojumu jaudas kāpina cenas Baltijā

Rodika Prohorova, AS "Latvenergo", Enerģijas vairumtirdzniecība, Tirdzniecības portfeļa analītiķe

- Elektroenerģijas cenas Baltijā kāpj
- Baltijas valstis sinhronizējas ar kontinentālo Eiropu
- Baltijas elektroenerģijas ģenerācijas un patēriņa attiecība 77 %
- Energoproduktu tirgos valda nenoteiktība

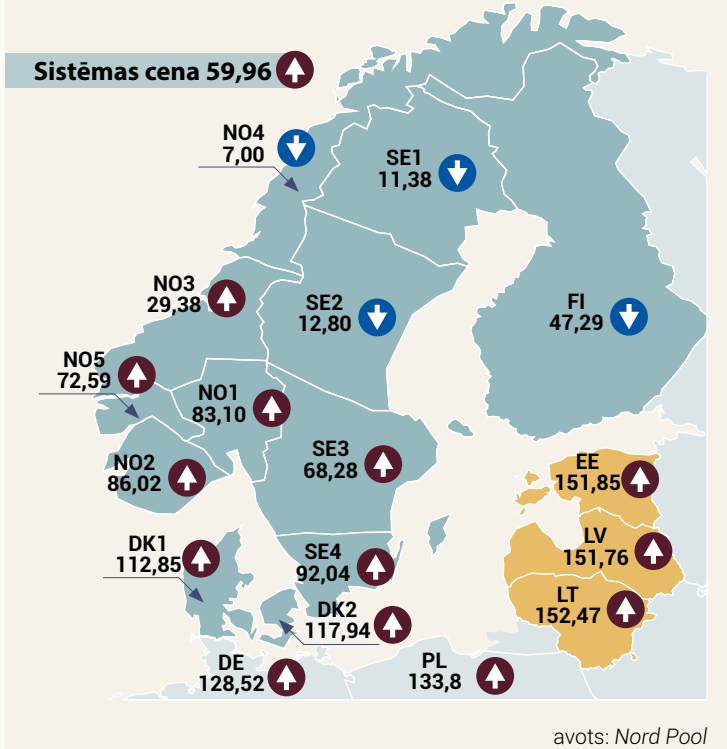
Nord Pool biržā elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas februārī bija svārstīgas, tomēr mēneša griezumā dominēja cenu pieaugums. Baltijas valstis cenas pret iepriekšējo

mēnesi pieauga — Latvijā un Igaunijā par 65 % līdz attiecīgi 151,76 EUR/MWh un 151,85 EUR/MWh, bet Lietuvā par 71 % līdz 152,47 EUR/MWh. Tikmēr Nord Pool sistēmas cena palielinājās par 37 % pret janvāri līdz 59,96 EUR/MWh.

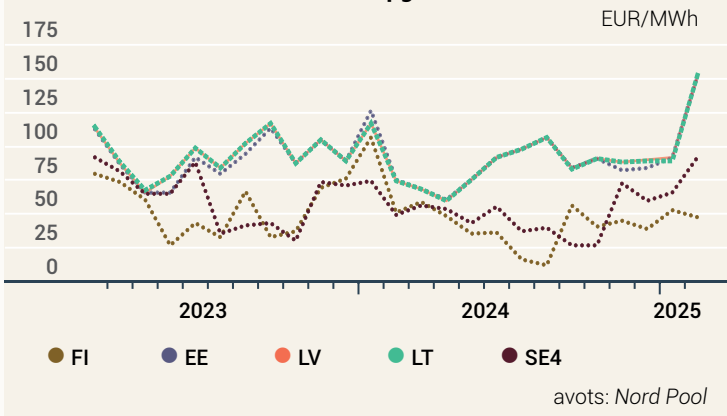
Februārī elektroenerģijas patēriņu gan Ziemeļvalstīs, gan Baltijā noteica izteikti mainīgi laikapstākļi. Varēja novērot periodus, kad gaisa temperatūra bija izteikti virs vai zem normas atzīmes. Attiecīgi laikā, kad gaisa temperatūra noslidēja zem normas līmeņa, arī vēja izstrāde reģionā krasi saruka, un elektroenerģijas cenas pieauga, savukārt pretēji notika, kad laiks kļuva siltāks — vēja izstrāde kāpa. Rezultātā Ziemeļvalstu tirdzniecības apgabalos cenas pieaugumu noteica vidēji par 13 % zemāka ražošana vēja stacijās, savukārt tajos apgabalos, kur saglabājas augsti ūdens rezervuāru līmeņi — cenas samazinājās. Salīdzinot ar janvāri, Baltijā laikapstākļu ietekmē vidēji elektroenerģijas patēriņš pieauga par 2 %, savukārt izstrāde vēja elektrostacijās nokritās par 48 %. Tajā pašā laikā elektroenerģija cenu pieaugumu ietekmēja arī augstākas energoresursu cenas. Turklāt jau iepriekš ziņots par Somijas-Igaunijas starpvalstu savienojuma *Estlink 2* bojājumu, un šī starpsavienojuma remontdarbi ilgs līdz šī gada 1. augustam. Tādējādi no kopējās Somijas-Igaunijas starpvalstu savienojumu uzstādītās jaudas — 1 016 MW — ir pieejami tikai 358 MW (*EstLink 1*), kas būtiski ierobežo elektroenerģijas importu no Ziemeļvalstīm.

Svarīgi ir minēt 2025. gada 9. februāri, kad Baltijas valstis veiksmīgi sinhronizēja savas elektroenerģijas sistēmas ar kontinentālo Eiropu. Šī pasākuma norises ietvaros tika ierobežots Lietuvas—Polijas starpsavienojums "LitPol" un Lietuvas—Zviedrijas starpsavienojums "NordBalt" pārvades sistēmas operatora frekvences vadībai un balansēšanai, tādā jebkuram ārpuskārtas notikumam februāra iesākumā papildus rezervēti kopsummā 250 MW, lai pārvades sistēmas operatori šo jaudu varētu pielietot, sabalansējot Baltijas valstis ar Polijas un Zviedrijas palīdzību. Arī pēc sinhronizācijas Lietuvas—Polijas starpsavienojuma "LitPol" turpmāk komerciālām/biržas plūsmām paredzēti 150 MW jaudas, bet atlikušie 350 MW paliks

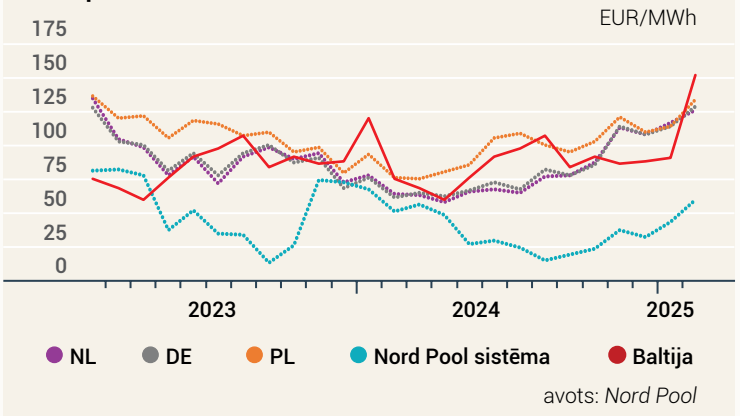
1. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas 2025. gada februārī Nord Pool tirdzniecības apgabalos

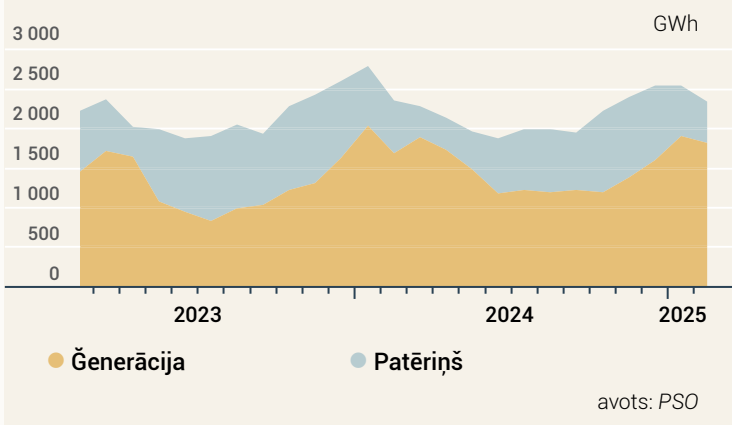
2. att. Mēneša vidējās elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas Nord Pool tirdzniecības apgabalos

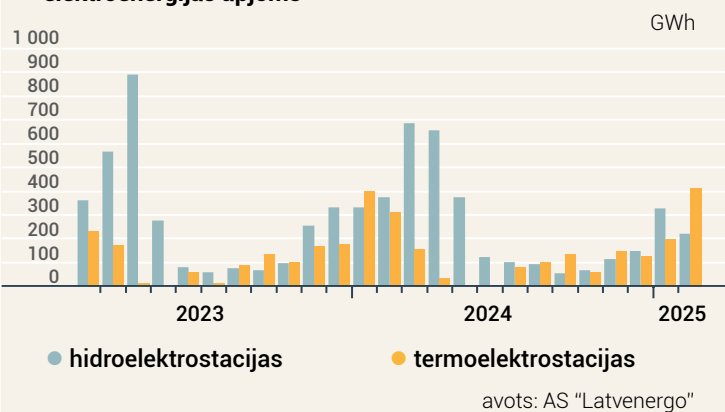
3. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas Eiropas valstīs

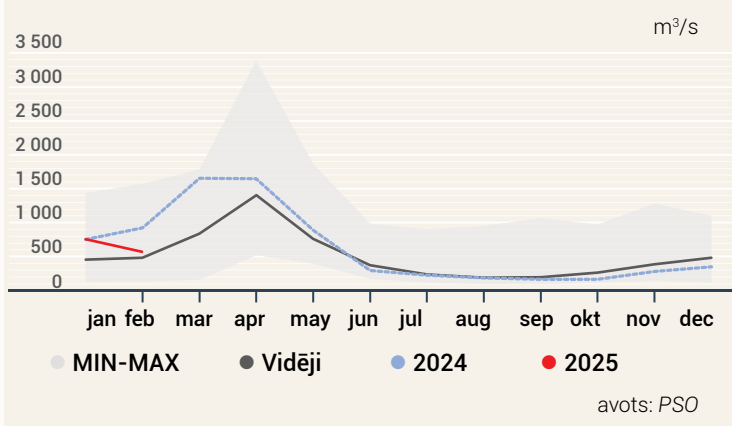
4. att. Elektroenerģijas bilance Baltijā

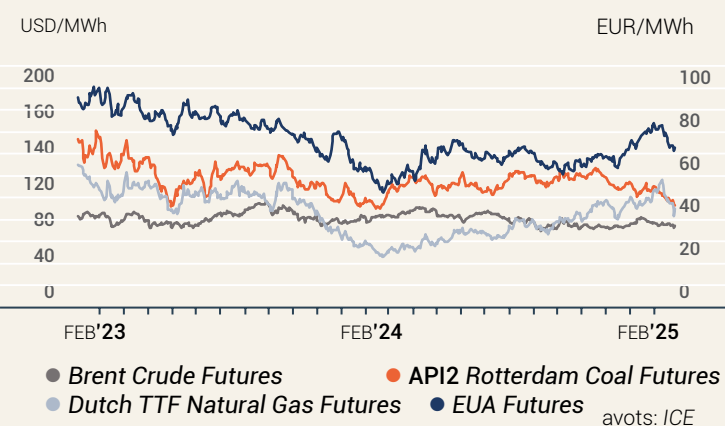
6. att. AS "Latvenergo" Daugavas HES un TEC saražotais elektroenerģijas apjoms

5. att. Ūdens pietece Daugavā, vidēji mēnesī

7. att. Energoproduktu cenas

ārpus komerciālā/biržas mehānisma, lai saglabātu frekvences stabilitāti.

Latvijā elektroenerģijas ģenerācija bija par 17% vairāk nekā patērēta

Baltijas valstu kopējais elektroenerģijas patēriņš februārī veidoja 2 345 GWh, kas bija par 1 % zemāks nekā šajā periodā iepriekšējā gadā. Salīdzinot elektroenerģijas pieprasījuma izmaiņas pret 2024. gada februāri, jāsecina, ka Latvijā tas saglabājās bez izmaiņām, patērējot 588 GWh, Igaunijā patēriņš samazinājās 3 % līdz 723 GWh, savukārt Lietuvā tika patērētas 1 035 GWh elektroenerģijas jeb par 1 % vairāk nekā pērn.

Tikmēr šogad kopējā elektroenerģijas ģenerācija Baltijā bija 1 817 GWh jeb par 8 % vairāk pret aizvadītā gada februāri. Vislielākais elektroenerģijas izstrādes pieaugums pret iepriekšējo gadu bija novērtots Igaunijā, kas bija par 24 % augstāks, sasniedzot 464 GWh. Lietuvā ģenerācijas apjoms pieauga par 18 % līdz 666 GWh, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Savukārt Latvijā elektroenerģijas izstrāde saruka par 8 %, un kopā šī gada februārī tika saražotas 688 GWh.

Baltijas elektroenerģijas ģenerācijas un patēriņa attiecība februārī bija 77 %, kur Latvijā saražotais elektroenerģijas apjoms bija par 17 % augstāks nekā patērēts, savukārt Lietuvā un Igaunijā elektroenerģijas izstrāde nosedza 64 % no katrā valstī patērētās elektroenerģijas apjoma.

Pieauga Latvenergo TEC pieprasījums tirgū

Februāra sākumā turpinājās janvāra augstais pieteices līmenis, Daugavā bija vidēji ap 850 m³/s, tomēr mēneša otrā pusē tas sāka strauji kristies, un mēneša beigās pieteices līmenis sasniedza

vidēji 330 m³/s. Šādu krasu kritumu ietekmēja kopējais nokrišņu daudzums, kas pēc LVĢMC datiem bija 52 % zem mēneša normas. Savukārt mēneša griezumā vidējā pieteice Daugavā bija 578 m³/s, kas bija par 20 % augstāka nekā ilggadēji vidējais pieteices līmenis februārī.

Februārī zemāks pieteices līmenis Daugavā ietekmēja arī zemāku elektroenerģijas ražošanu *Latvenergo* HES, kur mēneša vidējā izstrāde bija 220 GWh jeb par 33 % mazāk nekā janvārī. Tajā pašā laikā *Latvenergo* TEC izstrāde kāpa divas reizes pret janvāri izstrādāto apjomu, un vidēji mēnesi tika saražotas 413 GWh, ražošanas pieprasījumu noteica tirgus apstākļi.

Elektroenerģijas nākotnes kontraktu cenas pieauga

Nākamā mēneša elektroenerģijas sistēmas kontrakts (*Nordic Futures*) februārī pakāpās par 4 % pret janvāri un sasniedza 39,65 EUR/MWh. Savukārt nākamā gada kontrakta cena bija 36,93 EUR/MWh, kas ir kāpums par 9 % pret iepriekšējo mēnesi.

Aizvadītajā mēnesī elektroenerģijas nākotnes cenas pieauga vēsāku laikapstākļu prognožu dēļ, kā arī pasliktinoties hidrobalances rādītājiem Ziemeļvalstīs, kas mēneša laikā saruka par 5,4 TWh un vidēji bija +8,2 TWh virs normas.

Energoproduktu tirgos augsts cenu svārstīgums

Dabāsgāzes nākamā mēneša kontrakta (*Dutch TTF front-month index*) cena februārī pieauga par 5 % pret iepriekšējo mēnesi, sasniedzot 50,71 EUR/MWh.

Februārī dabāsgāzes tirgū cenas kustējās diapazonā no 41 EUR/MWh līdz 58 EUR/MWh, šādu cenu svārstīgumu ietekmēja vairāki faktori. Laikapstākļu prognozes un atjaunīgo

energoresursu izstrāde noteica pieprasījuma izmaiņas. Turpinājās dabasgāzes krātuvju aizpildījuma līmeņa samazinājums, kas mēneša beigās pēc AGSI datiem Eiropas Savienībā sasniedza 39 %, kas ir par 24 procentu punktiem zemāk nekā gadu iepriekš. Ņemot vērā zemo aizpildījuma līmeni, Eiropas Komisijā tika apspriesti iespējamie atvieglojumi krātuvju aizpildījuma mērķim līdz 2025. gada 1.novembrim. Tajā pašā laikā cenu pieaugumu ierobežoja stabilas sašķidrīnātās dabasgāzes piegādes uz Eiropu. Turklāt arī notikumu attīstība Ukrainā turpināja radīt bažas dabasgāzes tirgū.

Tikmēr jēlnaftas nākotnes kontrakta (*Front Month Brent Oil*) cena aizvadītajā mēnesī saruka par 3 % līdz 74,95 USD/bbl.

Jēlnaftas cenas februārī galvenokārt ietekmēja bažas par globālo pieprasījumu un ekonomikas izaugsmi, ko izraisīja ASV tarifu piemērošana importam no Kanādas, Meksikas un Ķīnas, un potenciāli arī Eiropas Savienībai. Turklāt OPEC+ dalībvalstis nav vienojušās par turpmākiem naftas ieguves ierobežojumiem

aprīlī. Savukārt ģeopolitiskie lēmumi, tādi kā jaunas ASV sankcijas Irānai un neskaidrības par Ukrainas-Krievijas pamieru ietekmē cenu kustību tirgū.

Ogļu nākamā mēneša kontrakta (*Front Month API2 Coal*) cena samazinājās par 6 % pret iepriekšējo mēnesi līdz 99,88 USD/t.

Februārī ogļu tirgū turpinās lejupvērsta cenu kustība vāja pieprasījuma dēļ Āzijā un Eiropā. Tajā pašā laikā ģeopolitiskais saspīlējums starp ASV un Ķīnu un cenu kustības dabasgāzes un emisiju kvotu atspoguļojās arī ogļu cenās.

Vidējā emisijas kvotu Dec.25 kontrakta (*EUA Futures*) cena bija 77,23 EUR/t, samazinoties par 1 % pret janvāri.

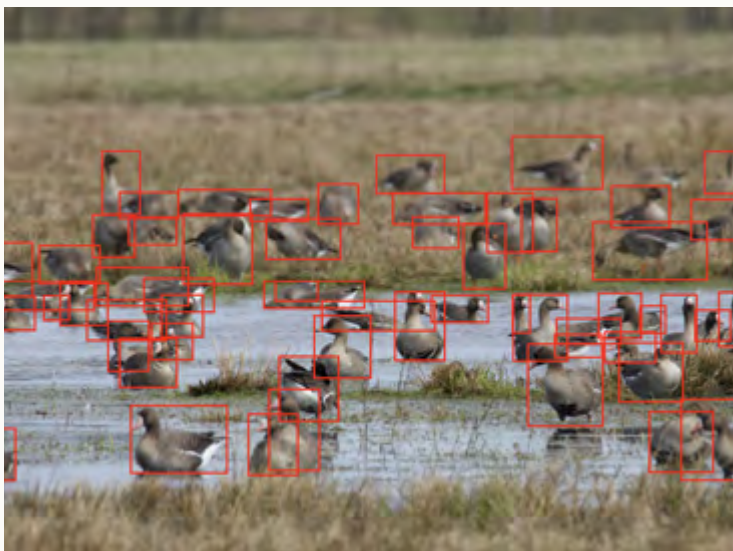
Emisijas kvotas turpina korelēt ar cenām dabasgāzes tirgū. Tomēr ģeopolitiskās norises radīja bažas, ka ASV tarifi/sankcijas var negatīvi ietekmēt Eiropas ražošanas industrijas, kas savukārt var samazināt pieprasījumu pēc kvotām, kā rezultātā saglabājās augsts cenu svārstīgums tirgū. ●

Inovācijas putnu aizsardzībai vēja parkos

Kristīne Eglīte, AS "Latvenergo" Ietekmes uz vidi novērtējuma daļas projektu vadītāja

Lai arī vēja parku attīstībā cilvēkresursiem saglabāsies svarīga loma, tomēr arvien vairāk ikdienas darbā ornitologi izmanto mākslīgo intelektu (MI). AS "Latvenergo" ornitologi sadarbībā ar mākslīgā intelekta izstrādes funkciju veica divus pilotprojektus — mākslīgā intelekta izmantošanu attēlu apstrādē un putnu uzskaitē, kā arī MI izmantošanu skaņas ierakstu apstrādē un putnu balsu atpazīšanā.

Kopumā tika marķēti jeb apmācīti 245 attēli un apstrādāti vairāku stundu gari skaņas ieraksti — tajos tika marķēti putni un vēlāk apstrādātas spektrogrammas. Rezultātā pirmajā pilotprojektā, kura uzdevums bija no attēliem noteikt putnu skaitu, tika sasniegta 87 % precizitāte, kas vērtējams kā ļoti labs rezultāts, pretēji manuālai uzskaitē, ko veic ornitologi, jo tā ir daudz laiktīlīgāka, un rezultātu ticamība ir grūtāk validējama.

1. att. Automātiskās putnu detektēšanas piemērs ar putniem barošanās pauzē.

2. att. Automātiskās putnu detektēšanas piemērs ar lidojošu putnu baru lielā attālumā

Par monitoringu Laflora Energy VES

Par spīti izplatītam mītam, ka vēja parku vides izpētes "vienmēr noslēdzas ar pozitīvu IVN atzinumu", AS "Latvenergo" ar saviem un sadarbības vides ekspertiem klievē mītus un bažas un pierāda pretējo. Piemēram, pašreiz būvniecības stadijā esošais vēja parks *Laflora Energy*, kura IVN tika noslēgts 2021. gadā, arī nav izņēmums, tajā, tāpat kā citos iecerētajos vēja parkos, tika veikts pirmsbūvniecības monitoringa.

Atbilstoši metodikai, kas saskaņota ar atbildīgajām vides institūcijām, vēja parka teritorijā un tā apkārtnē veiktas pūčveidīgo putnu, zosu un migrējošo putnu uzskaites. Monitoringa rezultātā tas palīdzēs plānot tālākos pasākumus vēja parka ekspluatācijā un pēcbūvniecības monitoringā, jo darbs ar vēja parkiem turpinās arī pēc IVN noslēgšanas.

Par Priekules VES

Tāpat pirmsbūvniecības monitoringa pasākumi veikti AS “Latvenergo” Priekules hibrīdparkā. Februāra sākumā apsekotas lielās putnu ligzdas, kas atrodas vēja parka tuvumā. Tomēr galvenais uzdevums bija atrast jūras ērgļa ligzdu, jo iepriekšējo, kas atradās vēja parka tuvumā, tas bija pametis.

Rezultātā, veicot teritorijas apsekošanu, konstatēta jūras ērgļa jaunā ligzda, kas ļauj nofiksēt putna atrašanos pirms vēja parka būvniecības un kļiedēt neziņu par tā pašreizējo dzīves vietu, kā arī jāuzsver fakts, ka putns savu jauno ligzdas vietu izvēlējis būvēt tālāk no vēja parka teritorijas nekā iepriekš, kas vērtējams pozitīvi.

Lietuvas vēja parki

Tāpat turpinās putnu monitoringa darbs AS “Latvenergo” vēja parkā Telšos. Pirms vēja parka būvniecības veikts pirmsbūvniecības monitoringa darbs, kā ietvaros, piemēram, ar GPS raidītājiem aprīkots mazais ērglis, un rezultātā pieņemts lēmums uzstādīt arī kameras, kas atpazīst noteiktu sugu un izmēru putnus un nepieciešamības gadījumā īslaicīgi aptur vēja turbīnas, lai izvairītos no sadursmēm. ●

3. att. Ūpu mazuļi netālu no Kaigu purva (Foto: Pēteris Daknis).

Rīkojiet izglītojošus pasākumus Enerģētikas muzeja semināru telpā!

Vai plānojat semināru, izglītojošu aktivitāti, prezentāciju vai saliedēšanās pasākumu darba kolektīvam?

Enerģētikas muzejs piedāvā ne tikai aizraujošu ekspozīciju ar stāstiem par enerģētikas mantojumu, bet arī semināru telpas pasākumiem iedvesmojošā vidē — līdzās Daugavai un Latvijas enerģētikas šūpulim — Ķeguma HES.

- Semināru telpas platība ir 46,7 m², lai uzņemtu līdz 25 cilvēkiem.
- Telpas noma Enerģētikas muzejā Ķegumā ir pieejama no otrdienas līdz sestdienai no plkst. 9.00 līdz 17.00.
- Pieejama bezmaksas autostāvvietā.

Telpas iespējams rezervēt, sūtot ziņu e-pastā: muzejs@latvenergo.lv. ●

Lielākajā fizikas festivālā Baltijā aicinās iepazīt nākotnes profesijas

Ivita Bidere, AS "Latvenergo" Preses sekretāre

Elektrum Fizikas festivālā, kas norisināsies 12. aprīlī Rīgā, ATTA centrā, jaunieši tiks aicināti iesaistīties aizraujošās fizikas izziņas aktivitātēs un iepazīt nākotnes profesijas STEM – zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas – jomās. Skolu erudīcijas un fizikas konkursa FIZMIX fināls jau 30. reizi notiks festivāla laikā.

Festivāls norisināsies jau piekto reizi, un tā šī gada tēma ir "Misija: Nākotne". Pasākumā visas dienas garumā no plkst.11.00 līdz plkst. 17.00 visu vecumu apmeklētāji varēs piedalīties radošās darbnīcās un eksperimentos, kas pārbaudīs intelektuālo un fizisko prasmju robežas. Pasākumā aizraujošas aktivitātes piedāvās Latvijas un Igaunijas zinātnes centri, universitātes, interešu izglītības iestādes, uzņēmumi un izklaides centri. Katru gadu festivāls ir plaši apmeklēts, jauniešiem un ģimenēm novērtējot jēgpilnu laika pavadīšanas iespēju. Pērn tas pulcēja ap 4 000 interesentu.

Uz galvenās skatuves iepazīsim Roboskolas virtuālās realitātes maģiju, Jauno fiziku skolas Haosa laboratoriju, kā arī uzklūsīsim ekspertu viedokļus un diskusiju par nākotnes profesijām. Savukārt festivāla noslēgumā apmeklētājus ar koncertu priecēs Fiņķis un Patrisha.

Festivāla laikā norisināsies FIZMIX erudīcijas konkursa pusfināls un fināls 8. un 9. klasēm. Pusfinālā sacentīsies 60 komandas – 10 komandas no katra reģiona – Rīgas pilsētas, Rīgas reģiona, Vidzemes reģiona, Kurzemes reģiona, Vidzemes reģiona un Latgales reģiona. Finālā, kurā piedalās sešas labākas komandas no katra reģiona, tiek noskaidroti konkursa uzvarētāji un galvenās balvas – ceļojuma uz Briseles tehnoloģiju muzejiem – ieguvēji. Fizikas festivāls noris 5. gadu, bet konkurss šogad svin 30 gadu jubileju, un šai laikā tas aizvien bijis nozīmīgākais skolu fizikas un erudīcijas konkurss. Kā norāda pasākuma organizatori, pat laikā, kad skolēnu ir arvien mazāk, konkursa dalībnieku skaits, tieši pretēji, pieaug, šogad piesakoties vairāk nekā 1000 skolēniem visā Latvijā.

Dažādas izziņas un aktivitāšu iespējas piedāvās Igaunijas zinātnes centrs AHHA un PROTO, Daugavpils Inovāciju centrs, Cēsu kosmosa izziņas centrs, Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs, Latvijas Universitāte, Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts, Ventspils Digitālais centrs, Rīgas Tehniskā universitāte, Zinātkāres centrs "Futurimo", Zvaigznāja klase, Latvijas Mobilais telefons, *Elektrum* Enerģijas centrs un Enerģētikas muzejs, Jauno fiziku skola, Roboskola, Palīgs skolā "Magnum", Liepājas Izglītības pārvaldes Zinātnes un izglītības inovāciju centrs, zinātnes centrs "Vizium", Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, "Activepark" un citi.

Pasākumu atbalsta zīmoli "Venden", "Rimi", "Pophouse", "Lielvārds", "AB parks", "Fazer Latvija", "Brain Games" un "Čili pica".

PROGRAMMA:

11.00 – 11.25	Atklāšana
11.25 – 12.15	Diskusija "STEM zinātnes: Nākotnes profesijas"
12.25 – 14.00	Konkursi, eksperimenti uz skatuves, aktivitātes un balvas
14.00 – 14.15	Ilggadējo skolotāju godināšana
14.15 – 14.30	FIZMIX erudīcijas konkursa finālistu paziņošana
14.40 – 15.40	FIZMIX erudīcijas konkursa fināls
15.50 – 16.10	FIZMIX erudīcijas konkursa apbalvošana
16.10 – 16.50	Koncerts: Fiņķis un Patrisha

Par FIZMIX erudīcijas konkursu un *Elektrum* Fizikas festivālu

AS "Latvenergo" rīkotā FIZMIX erudīcijas konkursa un *Elektrum* Fizikas festivāla mērķis ir veicināt jauniešos interesi par eksaktajām zinātnēm, saistošā veidā parādīt, kā teorētiskās zināšanas izmantot praksē, kā arī veicināt jauniešos interesi par profesijas izvēli šajā jomā. ●